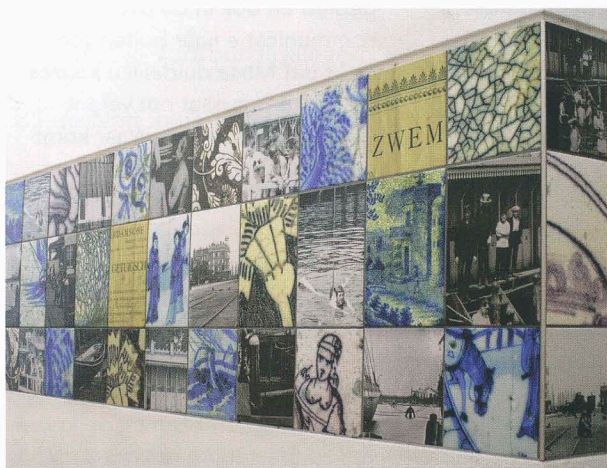

Spelen met techniek

SDL PRODUKTIES BEDRUKT EN PRINT

Er zijn veel technieken waarmee keramiek kan worden verfraaid. Met deze mogelijkheden 'speelt' SDL Produkties. Het bedrijf legt zich toe op het decoreren van glas en keramiek en heeft een aantal bijzondere tegelprojecten uitgevoerd. Stef en Ellen de Leuw, de drijvende krachten achter SDL Produkties, doen hun enthousiaste verhaal.

SANDRA VAN DER HORST

De geschiedenis van de locatie van VOC Cour Westerdok werd door Trudie de Waart in beeld gebracht.

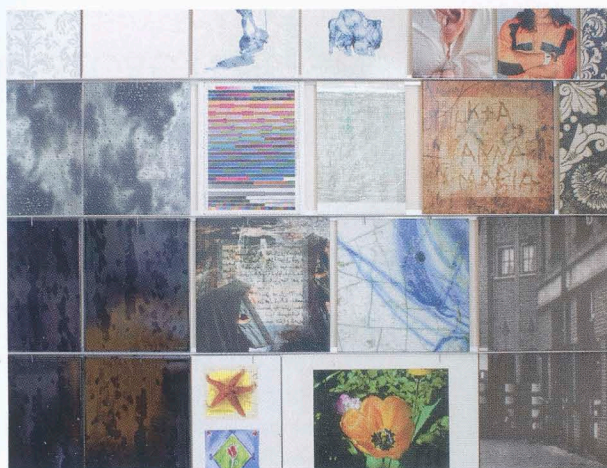
Een zeefdruk van SDL Produkties.

Op een klein bedrijventerrein in Westerhoven staat het bedrijfspand van SDL Produkties. In het atelier staan verschillende drukpersen. Daarnaast is een kantoor en daarboven een kleine showroom. Deze is gevuld met serviezen, vazen en... tegels. "We worden regelmatig benaderd door kunstenaars en ontwerpers die onze hulp zoeken bij de uitvoering van hun ideeën", vertelt Ellen de Leuw. Op die manier zijn er al veel tegels in openbare en publieke ruimtes terechtgekomen met een opdruk of print van SDL Produkties. Maar Stef en Ellen de Leuw hebben eigenlijk liever dat ze eerder bij een project worden betrokken. "Als we al in de schetsfase mogen meekijken, kunnen we eventuele problemen van tevoren tackelen, beter sturen en op de klant anticiperen. Dat levert een completer eindresultaat op", aldus Stef. Een goed voorbeeld daarvan is het project VOC Cour Westerdok in Amsterdam. Voordat dit appartementencomplex gebouwd werd, is er in de bouwput archeo-

logisch onderzoek gedaan door Trudie de Waart. Zij vond onder meer scherven van oude tegels. In opdracht van de Alliantie heeft zij de geschiedenis van de locatie van de appartementen gevisualiseerd in een tegelwand in de gemeenschappelijke ruimte van de bewoners. In deze wand worden details van oude tegels, foto's en documenten vergroot en weer nieuw leven in geblazen. De matte tegels van 25 x 25 en 25 x 33 cm kregen een digitale keramische print in zijdeglans van SDL Produkties. "Bij dit project werden we vroegtijdig betrokken. We hebben een aantal proeven gedaan en de uitvoering daarna is heel vloeiend gegaan. Bij keramiek ben je gebonden aan bepaalde kleuren. We werken met gemalen glas, dat heeft altijd een vaste kleur die je bijvoorbeeld niet kunt mengen. Ook de gebruikte tegel kan van invloed zijn op het kleurresultaat. Daarom is het zo prettig om al bij het ontwerp mee te denken, dan kun je nog wat bijsturen", legt Stef uit. Een ander bijzonder

Het kunstwerk van Jeroen Krabbé in de trouwzaal van Dalfsen bestaat uit tegels met een print van handen uit de kunstgeschiedenis.

De tegelwand met enkele voorbeelden in de showroom van SDL Produkties in Westerhoven.

project is het kunstwerk van Jeroen Krabbé dat in de trouwzaal van Dalfsen hangt. Voor dit werk heeft Krabbé in de geschiedenis van de kunst gezocht naar details met handen. Al deze details zijn digitaal geprint op tegels van verschillend formaat en verbeelden de verbintenis die mensen met elkaar aangaan. De tegels zijn met een beugeltje op afstand van de muur gemonteerd in een ruitvorm. Achter elke tegel zit een lampje.

Voor de badkamer van een particulier werd juist weer een zeefdruk gebruikt om de tegels te decoreren. Met een glanzende kleur blauw werd op een zijdematte, witte tegel een golfpatroon gedrukt. Op een enkele tegel staat een bootje afgebeeld die op 'keramische zee' deint. Ook wordt de drukkerij wel eens ingeschakeld voor restauratiewerk. Een oude gedecoreerde tegel wordt dan nagetekend en een nieuwe tegel opnieuw bedrukt.

Voor- en nadelen

SDL Produkties, dat in 1996 werd opgericht, kan dus zowel zeefdrukken als digitaal printen. De twee technieken hebben ieder hun voor- en nadelen. Drukken geniet de voorkeur als er kleurvlakken in het ontwerp zitten. De techniek levert een levendige kleuring op met 'body'. Maar bij het overbrengen van foto's is het fijne raster van een print weer prettig. Digitaal geprinte tegels kunnen tot 800 °C gebakken worden, en gezeefdrukte tegels tot 1280 °C. Op deze hoge temperatuur versmelt de decoratie in de glazuurlaag en is er sprake van een hoogwaardige inglaze. Voor tegels die buiten in weer en wind worden geplaatst is dit dus een goede optie. Over het algemeen is een zeefdruk duurder dan een print, maar bij een repeterende tegel loont het al

snel om juist te gaan zeefdrukken. Stef heeft een achtergrond in het drukken en beheerst het ambacht volledig. Pas rond de millenniumwissel ging SDL Produkties ook printen leveren. Ellen verklaart: "De techniek van de digitale print bestaat al langer, maar we vonden 'm pas fatsoenlijk te gebruiken in 2000. We hebben het in huis gehaald omdat het vooral interessant is voor enkele stuks. Maar we hebben veel met deze techniek geëxperimenteerd en bekeken waar de grenzen liggen. We hebben daar veel tijd in gestoken omdat we geen valse verwachtingen willen scheppen." Stef vult aan: "Doordat we nu verschillende technieken in huis hebben, kunnen we per project de beste optie leveren. Dat is onze kracht." Een decoratie kan rechtstreeks óf met een transfer worden aangebracht. Een transfer is een gezeefdrukte afbeelding op gecoat papier. Deze afbeelding kan op glas en keramiek worden aangebracht en ingebrand. Hierdoor versmelt de decoratie met de ondergrond. In het tegelrek in de showroom staan bijzondere voorbeelden van de technieken waarmee SDL Produkties graag speelt. Wat te denken van een zwarte tegel die met goud en parelmoer bedrukt is in het patroon van de bast van een plataan. Het resultaat is chic en als je de tegel beweegt, lichten er steeds andere kleurschakeringen op. Of een matte, witte tegel die meerdere malen met een glanzend witte verf gezeefdrukt is in hetzelfde patroon. Het levert een subtiel reliëf op. Of een dubbele glazen tegel die bedrukt is met een patroon in een iriserende kleur. De tegel geeft zo een mooie kleurreflectie op een donkere ondergrond en suggereert diepte. Het zijn een paar van de vondsten die Stef graag in zijn vrije uurtjes doet en waarmee hij zijn kennis en kunde blijft vergroten. ■